No. 1754 Zaterdag 11 Augustus 1917. 34ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

De onzedige kleeding.

Het lijdt voor ons geen twijfel, dat het meerendeel dergenen, die het onkiesche modekleed der mondaine wereld aantrekken, noch de perverse bedoeling van deze satanische uitvinding, noch de verderfelijke gevolgen ervan bedenken; dat ook de ouders die zulke kleeding dulden van hunne dochter en kinderen, niet denken aan de bijna onvermijdelijke afstomping van het zedelijkheidsgevoel, welke dat openlijk verkeer in onvoldoende of al te doorzichtige kleeding in hun nog onschuldige harten voltrekt.

Ontwijfelbaar komt van die onbedachtzaamheid het betreurenswaardige feit, dat ook katholieke vrouwen en meisjes en kinderen tegenwoordig op straat, in de school, op vergaderingen, op festiviteiten, zelfs in de kerk verschijnen in een onkatholieke gedaante.

Vandaar acht zich de geestelijkheid gedwongen openlijk te protesteeren tegen deze ingeslopen fout, in de vaste hoop en de stellige overtuiging, dat een ernstige aanduiding van deze moderne vlek op de katholieke samenleving voldoende zij, om ze met eendrachtige samenwerking weg te wisschen.

En dan moge daartoe allereerst aandringen de gedachte aan de troebele bron, waaruit deze mode is voortgekomen. Bij velen mag thans de hygiëne de naaste aanleiding tot luchtige kleeding zijn geworden, oorspronkelijk diende ze, en bij vele godsdienstloozen dient ze nog, om door het irriteerende van het naakt de aandacht te trekken en de zinnen te prikkelen, de oogen der voorbijgangers te boeien en in hun bewondering en begeerigheid voldoening van eigen zinnelijkheid te vinden.

Deze kleeding van diep uitgesneden blouses en rondom open halzen, van zeer doorzichtige mouwen en opengewerkte kousen onder korte rokken stamt uit kringen, waar opzettelijk gebroken werd met de traditioneele eerbaarheid, waar in gedurfde taal en gebaren en kleeding de openlijk verplichte zedigheid in stillen kring werd gecaricatureerd, waar de onkuischheid wordt gezocht en beoefend en genoten; ze komt van de mondaine badplaatsen, en uit de luxurieuze salons, uit de tingeltangels en de huizen van ontucht; in haar gewaagde ongegeneerdheid draagt ze brutaal de zonde des vlees uit haar donkere holen naar buiten en spot met de christelijke eerbaarheid.

En nu zijn wij heilig overtuigd, dat iedere katholieke vrouw en meisje, die aan dezen oorsprong herinnerd wordt, alle relatie daarmede verre van zich werpen; — dat iedere verkeerde bedoeling of zelfs maar besef ervan haar ten eenenmaal vreemd is, — maar de kleeding, waarin zij zich vertoonen, draagt de relatie onafscheidelijk met zich mede, en de uiterlijke indruk er door gewekt wordt niet opgegeven door de inwendige argeloosheid.

Meer nog dan door de herinnering aan den oorsprong zal wellicht menigeen van een dergelijk meedoen aan een heidensche mode worden afgeschrikt door de overweging van de gevolgen zulker kleederdracht.

De uitvinders dezer mode waren gewetenlooze speculanten op het dierlijke in den mensch. Het was niet louter om de ouderwetsch al te veel ingebakerde lichamen door luchtiger gewaad tot meer gezonde ontwikkeling te brengen, niet louter om meer sportief en hygiënisch de vormen tot hun recht te laten komen; maar het was een overdrijving van den lichaamscultus, het werd een prikkelen van de driften, het is geworden een ongegeneerd zich geven aan de begeerende hartstochten die brutaal vragen door de oogen en trekken van wellustige voorbijgangers. Er zijn er onder die vrouwen en meisjes, die niet slechts door haar gedurfde ongekleedheid, maar mede door haar lokkende oogen en wellustigen gang die haar tegemoetkomende hartstochten ten sterkste prikkelen en de straten bezoedelen met haar gewilde oneerbaarheid. En menige man en vooral menige jongeling, die nog niet onvatbaar geworden is voor zulke indrukken, ondergaan op staat den geweldigen strijd van het vleesch tegen den geest.

Is het niet bedroevend, dat katholieke vrouwen en meisjes het uiterlijk van zulke gevaarlijk-prikkelende schepselen overnemen, en, — ongewild, zeker! — maar niettemin evenals zij door haar zinnelijke uitrusting een gevaar worden voor haar omgeving? Zonder merkelijk onderscheid met die anderen komen zij in zulke gewaagde en gevaarlijke kleeding niet alleen in de meer wereldsche sfeer van schouwburg en bioscoop- en concertzaal, maar ook in de katholieke gezelschappen, op visites en recepties, op liefdadigheidsuitvoeringen en vergaderingen van Roomsche charitas, en in de tempelgebouwen.

De Apostel heeft tot zijn tijdgenooten gezegd: „uwe zedigheid zij bekend bij de menschen"; zijn wij niet bezig dit onderscheidingsmerk te verliezen? Wordt het geen tijd, dat onze kinderen en jongelingen en ook mannen, hun meest kostbare maar ook meer broze deugd weer veilig voelen in den omgang met, in de omgeving van vrouwelijke geloofsgenooten? En moet niet eindelijk tot nadenken en verbeteren stemmen de noodzakelijke afstomping van het schaamtegevoel, dat een zeker gevolg is van een dergelijke mode, welke nu ook onze jonge kinderen onder haar juk poogt te brengen?

De kinderen, die in hun gelukkige onschuld misschien nog niets merken van hun vaak schaamtelooze kleeding, leeren de fijne gevoeligheid der zedige schaamte, welke een vereischte is voor de heilige deugd, af; en leeren geleidelijk aan, om wat onpassend en crude is, te beschouwen als gewoon.

Dat toch de ouders, die prijs stellen op de reinheid hunner kinderen, waken over hun schaamtegevoel, dat het niet verslappe en ontaarde, en zijn preserve tegen de zinnelijke zonde verlieze. Het is inderdaad onbegrijpelijk, hoe ouders die niet dulden zouden, dat hun kind een onvoeglijk woord spreekt in hun nabijheid, wel hun kinderen kleeden in pakjes en jurkjes, welke onvoegzaam zijn. Zouden nu onze opvoeders en onderwijzers, onze priesters en religieuzen, die door hun kennis van het kinderhart en hun ervaring geen onbevoegden kunnen genoemd worden, zich vergissen, als zij het verkeerd vinden voor de meisjes en jongens zelf, maar ook voor hun omgeving, dat deze op school verschijnen, in catechismus, in de kindermis, bij hun spel, met blooten beenen tot ver boven de knieën; of jongens met open blousjes, die al te duidelijk laten zien, dat die blouse de eenige lichaamsbedekking is? Moet niet bij hen zelf aldus de zedige schaamte verminderen, en ook bij de anderen dit gevoel verslappen?

En al is misschien in de kleintjes dit gevoel nog niet genoeg ontwikkeld om reeds geschaad te worden, is het dan tegenover de oudere broertjes en zusjes niet verkeerd, om, zooals ook dreigt te worden overgenomen door de onzen, de babies en zelfs de wat-ouderen bijna geheel zonder beneden-ondergoed te laten?

Mogen toch allen, die hierin iets vermogen, door passende opmerkingen en vooral door eigen voorbeeld medewerken om de deugd, die wij zoo gaarne een speciaal-katholieke noemen, het eigendom van ons katholieken te doen blijven. Het woord van den Apostel blijve niet onbeantwoord: „uwe zedigheid, katholieken, zij bekend onder de menschen!"

De Maasbode.

Consequent naar Roomschen trant.

In de rubriek „Kerknieuws" in de „N. R. Ct." stond eenigen tijd geleden een opmerkelijk artikeltje.

Daar wordt verteld van een Doopsgezind predikant in een Friesche plattelandgemeente, wien, tijdens zijn afwezigheid door een boodschap aan de huishoudster werd gevraagd, den „voorgang" op zich te nemen bij iemand, wiens overleden vader zich door afstamming tot de Doopsgezinden had gerekend, hoewel hij geen lid der gemeente was. De moeder van den doode was Hervormd, de verdere inwonenden niet en allen gingen steeds aan kerk en predikant voorbij. Van den overledene zelf viel niets kwaad te zeggen, integendeel.

Den dag voor de begrafenis komt bedoelde predikant, die uitgenoodigd was om bij de begrafenis voor te gaan, thuis. Heel correct gaat hij naar het sterfhuis om rouwbeklag te doen, maar hij weigert den voorgang op zich te nemen.

De familie natuurlijk boos; de weigering werd opgevat als een „motie van afkeuring" van het verleden van den doode, ondanks de uitdrukkelijke verzekering van het tegendeel.

Men tracht den predikant tot andere gedachten te brengen. Hem werd gezegd: „U hoeft er niet veel van te maken." Als dat niet helpt met argumenten als „Maar 't was vroeger altoos toch wel gedaan." Ten slotte met tranen: „dat de doode nu zonder dominee het graf in moest."

Dat was de kern, dat was het erge en vreeselijke, schrijft de onbekende inzender in de „N. R. Crt". Dat de overledene, goed over den middelbaren leeftijd, zonder kerk of predikant door het leven is gegaan, was nooit een traan waard geacht, was niets.

Maar nu moest de predikant dienen als begrafenis-ornament, 't behoorde zeker tot den stand van den overledene, dat zijn baar, behalve door een vereischt aantal aanspreekers, ook door den dominee werd omringd.

Maar de Doopsgezinde predikant van het Friesche dorpje bleek een man van karakter te zijn, hij liet zich noch door argumenten, noch door tranen vermurwen. Hij hield vast aan het beginsel, dat, wie van kerk en predikant niets wil weten, er ook geen aanspraak op moet maken als hij ze kan gebruiken.

De familie moest inderhaast naar een anderen dominee omzien, en zoo werd de Hervormde predikant van het dorp ter elfder ure nog bereid gevonden om den voorgang op zich te nemen.

De lezer zal begrijpen, dat ook onze sympathie staat aan den zijde van den flinken predikant, die weigerde als paradestuk op te treden bij de begrafenis van een, die zijn leven lang zich om geen kerk of dominee bekommerd heeft.

En ook de schrijver in de „N. R. Ct." gaat met zijn systemathie den kant van den weigeraar uit. Ook hij zou willen, dat de predikanten onder dit opzicht allen één lijn trokken. Dan zou de toestand zuiverder worden en zouden de buitenkerkelijke menschen ook zonder predikant begraven worden.

Maar het merkwaardige van dit stukje, waarop wij wilden wijzen, is dit, dat het weer wijst op de mooie consequentie van het Roomsche beginsel, dat hier als voorbeeld wordt gesteld.

Dat Roomsche beginsel heeft onwrikbaar vastgesteld, dat, wie bij zijn leven zich buiten de gemeenschap der Kerk stelt, ook bij zijn dood en begrafenis die gemeenschap zal moeten missen. Wie zijn plichten als Katholiek bij zijn leven niet nakomt, en zich bij het sterven niet berouwvol met de kerk verzoent, zal van een kerkelijke begrafenis verstoken blijven.

De Kerk is over deze consequentie vaak hard gevallen, men heeft Haar hard en onbarmhartig genoemd, men heeft Haar bedienaars die aan deze consequentie de hand hielden, zelfs met processen bedreigd.

Maar ondanks dit alles heeft de Kerk dit beginsel steeds streng en strak gehandhaafd.

En nu komt de schrijver in de „N. R. Ct." blijkbaar ook iemand uit kerkelijke kringen, betoogen, dat hij die anders doet dan de weigerachtige Doopsgezinde predikant, eigenlijk zich aan een dwaasheid schuldig maakt, meer zelfs dat hij inconsequent handelt, ja zelfs oneerlijk. En hij spoort de collega's predikanten aan hierin allen één lijn te trekken, één lijn met den flinken predikant, die weigerde, en dus voortaan in dit opzicht consequent te zijn, consequent naar Roomschen trant.

Een „Vooruitgang"!

Een der bedroevendste teekenen van verval (of „beschaving?", zooals men het heden ten dage noemt) is zeer zeker het feit der toename van zelfmoorden. Als de mensch zich zat gedronken heeft aan zinnelijke uitspattingen, als hem door allerlei dwaze stelsels het hoofd op hol gebracht is, als voortdurende rampen hem treffen en hem tegelijk het geloof ontfutseld is, dan meent hij een einde aan zijn lijden te maken door de hand aan zich zelf te slaan.

We leven weer in een tijdperk, waarin de afschuwelijke zelfmoordlust toeneemt. In het neutrale tijdschrift „De Gezondheid", vonden we een artikeltje waarin uiteengezet wordt, dat verreweg het grootste aantal zelfmoorden voorkomt onder de spelers. Vermoedelijk zijn daar ook beurspeculanten onder begrepen. Het blad stelt als den gevaarlijksten leeftijd tusschen de 40 en 50 jaar. „Onder dichters, genieën en kunstenaars vindt men een zeer groot aantal zelfmoordcandidaten."

De motieven zijn zelden van een nobelen aard, zegt het blad, maar legt het niet verder uit. Het behoeft ook niet, want iedereen zal er wel van overtuigd zijn.

Waar we echter speciaal de aandacht op willen vestigen, is de volgende zinsnede. Als komend van neutrale zijde, is die voor ons goud waard. Het blad besluit n.l. zijn artikel als volgt:

„Bij natuurvolken en onbeschaafde naties komt de zelfmoord niet voor. Bij de Grieken vinden wij haar pas sinds den Peloponesischen oorlog, in Rome tijdens den keizertijd. In de Katholieke middeleeuwen verdwijnt hij geheel, treedt met de Renaissance en hervorming weer op, breidt zich in de 18e eeuw in alle Europeesche staten sterk uit en is in de 19e eeuw verdrievoudigd. Met vooruitgang en cultuur neemt de zelfmoordziekte toe."

Eigenlijk nieuws bevat deze uitspraak niet. Het nieuwe is de zijde, die ze brengt. Ze moge onthouden worden, tegen den tijd, dat er weer eens gestoft wordt op beschaving, cultuur, vooruitgang......

De vooruitgang zonder God is hier bedoeld en zulk een vooruitgang is steeds teruggang, hoe schoon vernis er ook opgestreken wordt. De zelfmoordgeschiedenis bewijst het weer.

Tout comme chez nous.

Op de algemeene jaarvergadering van de vereen. v. leeraren bij 't M.O. becritiseerde de heer STOKVIS, directeur van de H. B. S. te Semarang, o.a. de aangekondigde oprichting van een middelbare school in den geest van het rapport der Commissie voor Indisch middelbaar onderwijs. Ook verklaarde bij de huidige H. B. S. ongeschikt voor velen; de inrichting behoort tot den tijd, toen uitsluitend ambtenaarskinderen deze scholen bezochten, om later de studie in Europa voort te zetten. Waar er thans vele Chineezen en Indiërs de H. B. S. bezoeken en daarna hier blijven, is een wijziging van het leerplan noodzakelijk en moet geschieden overeenkomstig de cultureele behoeften van dit land.

Nog bepleitte hij voor het afvoeren van Fransch van het leerplan, het beduidend inkrimpen van letterkunde en geschiedenis en wil hij het Duitsch tot het kunnen lezen beperken, terwijl hij daarentegen voor Engelsch een belangrijke plaats zou willen zien ingeruimd.

Javapost.

Kardinaal Mercier

heeft, in het bijzonder wat de katholieken betreft, een merkwaardig woord gesproken.

Een correspondent in België bericht aan „De Tijd".

Onlangs is onder invloed van dr. Bachems te Keulen, en van enkele Centrumsleden en katholieke industriëlen in Rijnland, te Dusseldorf een katholiek comité opgericht van toenadering en weder-opneming der goede betrekkingen met België. Volgens dr Bachems in „Der Tag" en uitlatingen van andere Katholieken, zou het spoedig tot herstel der gestoorde verhouding tusschen Duitsche en Belgische Katholieken kunnen bijdragen.

Met betrekking tot deze en dergelijke pogingen heeft Z. Em. Kardinaal Mercier in een toespraak tot den deken en de pastoors van het aartsbisdom Mechelen het volgende verklaard:

„Katholieken van over de grenzen, die geen enkel woord van afkeuring hebben kunnen vinden voor de Duitsche slachtingen, aangericht in België, bij het binnenrukken der Duitschers, die onze priesters neerschoten en onze open steden in brand staken; dezelfde Katholieken, die de misdadigers voorstelden als onschuldigen en sedert drie jaar met gekruiste armen de marteling aanzien van een vroeger bevriend volk, houden nu lofzangen op christelijke verbroedering, den vrede en de vergetelheid van het verleden.

„Maar onze plicht is aan te dringen op herstel van het geschonden recht, bestraffing der schuldigen en het beramen van middelen om een herhaling onmogelijk te maken. Deden wij anders, wij zouden mede-schuldig staan aan de misdaden onzer vijanden, *die wij beminnen door te trachten hen tot de orde en de deugd te brengen.*

„Het uur der beoefening van barmhartigheid kan eerst slaan, als het kwaad wordt bekend, het berouw intreedt en de opgelegde boete wordt aanvaard. Een persoonlijke misdaad, verborgen gepleegd, zou zonder meer vergeven kunnen worden, maar hier werd zij openlijk tegen een geheele natie bedreven."

Men begint in Duitschland, onder de orthodoxe protestanten, iets van de diepte der questie te gevoelen.

De bekende paedagoog Förster is al lang geleden de eerste geweest.

Zondagsrust.

Bij de groote gejaagdheid om zoodra mogelijk zooveel mogelijk stuks kanonnen en munitie te hebben, liet het Engelsch gouvernement eerst zijn menschen ook op Zondag doorwerken. Maar daarvan is men dra teruggekomen. Vooral in 't belang van 't werk zelf. Wat elders bleek, dat n.l. de Zondagsrust den werklieden én daardoor ook het werk ten goede komt, trad ook hier weer aan 't licht. De commissie, die daarover een onderzoek had in te stellen, kwam tot de conclusie: „Uitgezon-

derd zeer korte perioden, is een niet onderbroken werken verkeerd, daar het de opbrengst niet grooter maakt."

„Wil men een maximum van opbrengst gedurende een langeren tijd, dan zij er wekelijks een tijd voor rust aangewezen. Zoowel uit economisch als uit sociaal oogpunt is voor deze wekelijksche rust 't best de Zondag".

't Gevolg van dit onderzoek na de bevindingen der commissie, is dan ook geweest, dat voortaan kanonnen en munitie niet meer op Zondag worden aangemaakt. Alleen geldt uitzondering voor een of ander wat noodzakelijk gerepareerd moet worden.

Een oorlogsnacht.

In de „Daily Chronicle" geeft Philip Gibbs de volgende beschrijving van een nacht op het slagveld:

Gezwollen lippen van kraters, hoopen gescheurde zandzakken boven de rommelmassa's der granaten en loopgraven, lange gordels van prikkeldraad en verwikkelde massa's draad, die over acres woesten grond verspreid lagen, waar niets leeft dan ratten, die knagen aan de beenderen van menschen, bleekwit, en dit alles werd zichtbaar gemaakt door de zoeklichten, die met korte tusschenpoozen van duisternis, over het terrein speelden.

Deze grond was gisterennacht het stormcentrum van den wereldoorlog.

Te Loos en Hulluch en Liévin werd de heksenketel geroerd en zij borrelde over naar Angres en het bosch van Beaumont, dat prachtig was als een sprookjeswoud, als de vuurpijlen zijn lentegroen, dat nog niet door de granaten stukgescheurd is, verzilverde.

Uit de plaatsen kwam een ontzettend lawaai met hevige dreunungen, die onder de regenwolken voortrolden, als een donderslag die langs een groot deel van het uitspansel davert. Er waren ook nog andere geluiden in dat nachtkoor van den duivel, afschuwelijker nog onder de hoogstaande maan — de vreeselijke hamerslagen van zware kanonnen, die klopten, dringend manend klopten, op de deur des doods. En uit eenbarstende granaten barsten grommend als het geblaf van een enorm wild beest.

Maar het ergst van alles was het machinegeweervuur dat in buien uitbrak om Lens en in het bosch van Riaumont en verderop bij hoogte 70. Tusschen alles door klonk die duivelstaptoe — tat-tat-tat-tat-tat. Onheilspellender dan de zware projectielen, doodelijker in zijne bedreiging, ontzettender in het staccato van zijn getrommel.

Twee ratten, een zwarte en een bruine, zie ik nu elkander nazetten langs den rand van een loopgraaf. Andere loopen over de loopplanken en men hoort het getrippel hunner voeten en hun gepiep. Uit een boom, die alleen in het veld staat, klinkt de roep van een uil als het geween van een kind of van een verdoemde ziel boven dit kerkhof, waar vele lijken onbegraven liggen, en waarvan de herinnering iemand vervolgt.

En den geheelen nacht dreunen de kanonnen voort en is de lucht voortdurend vol van het gewemel en het gehuil der granaten; en de maan verschuilt haar gezicht achter haar sluier, om dit afgrijselijke, dat de aarde tot een hel maakt, niet te zien.

Maar in een boschje vlak bij zingt een nachtegaal den geheelen nacht.

De Katholieke Kerk en hare plaats in het Britsche Rijk.

In de derde Engelsche Katholieke Maandbrief schrijft R. J. Walker o. m.:

„Het Britsche Rijk, hoewel een protestantsche mogendheid van de eerste grootte, heeft echter heden ten dage ook nog de bijkomstige positie van eene Katholieke mogendheid van wezenlijk belang. Als men slechts alleen bij de bevolking stil staat, ziet men, dat, terwijl bij de laatste volkstelling Spanje 19,588,688 inwoners had, en met het oog op de ongelukkige uitbreiding van het atheisme in zekere bevolkingscentra in dat land, zou het misschien goed zijn 18,000,000 als Katholieken te rekenen, het Britsche Rijk, volgens de laatste beschikbare statistieken en ramingen, niet minder dan 13,255,234 leden der Katholieke Kerk telt. Deze cijfers zouden op zich zelf genomen, slechts bewijzen dat er in het Britsche Rijk een Katholieke bevolking bestaat, die in aantal op zijn meest met eenige millioenen aan de Katholieke bevolking van Spanje ondergeschikt is. Maar zij bewijzen niet, dat het Britsche Rijk eenige gegronde reden heeft om aanspraak te maken op den naam van Katholieke mogendheid.

„Het zou heel goed het geval kunnen zijn, dat die ongeveer dertien millioen Katholieken, die onder den Britschen schepter leven, niets meer dan eene vervolgde sekte uitmaakten, en geen middelen bezaten, om hunne stem te doen hooren in de beraadslagingen van het Rijk. Maar dat is verre van het geval te zijn. Waar ook de Britsche vlag waait, geniet ook de Roomsch Katholieke Kerk, ten minste die mate van wettig bestaan, die haar volkomen erkenning door den Staat, eigendomsrecht, onbelemmerde godsdienstvrijheid en het recht om ongehinderd proselieten te maken, verzekeren; geen Katholiek onderdaan van de Britsche Kroon heeft van eenige burgerlijke onbevoegdheid te lijden, met de eenige uitzondering, dat hij niet het „Lord Chancellor"-schap van Groot Brittannië bekleeden kan. Maar dat is nog niet alles. In een groot deel van Canada en op Malta bezit de Katholieke Kerk niet een minimum van wettig bestaan, maar een maximum, of zelfs de grootste mate van zulk een bestaan. In de zoo even genoemde deelen van het Britsche Rijk is de Katholieke Kerk, evenals in Spanje of Oostenrijk, de officiëele Staatskerk.

„Het Britsche Rijk heeft daarom het volste recht, zich in de rij der Katholieke Mogendheden te plaatsen. Maar het is niet genoeg, dit recht vast te stellen, want het zou heel goed het geval kunnen zijn, dat, in weerwil van het bestaan van dertien millioen Katholieken in het Britsche Rijk, in weerwil van de volle vrijheid op alle levensterreinen die den Katholieken is toegestaan, in weerwil zelfs van de officiëele erkenning van de Katholieke Kerk als Staatskerk in zekere deelen van het Rijk, de Katholieke gemeenschappen slechts zulk een klein gedeelte van de totale bevolking bedroegen, dat hun bestaan bijna geheel verwaarloosd zou kunnen worden als een factor in het staatslichaam. Maar dat is niet het geval. Het is inderdaad waar, dat in het Vereenigd Koninkrijk n.l. in Engeland, Wales, Ierland en Schotland, het aantal Katholieken berekend wordt op slechts 5,652,645 (een eerbiedwaardig) totaal, maar toch nog een kleine minderheid, en het is ook waar, dat de ongeveer 13 millioen Katholieken in het rijk opwegen tegen meer dan 400 millioen niet-Katholieken, maar, voor zoover het het Vereenigd Koninkrijk betreft, oefenen de Katholieken een invloed uit, die geheel onevenredig is aan hun aantal, en indien men het Rijk in zijn geheel neemt, bestaan de meer dan 400 millioen onderdanen voor een groot deel uit Hindoes, Mohamedanen, heidensche negers, kortom, uit rassen ver van alle openbare beschaving; zoodat de Katholieken in het Britsche Rijk buiten het Vereenigd Koninkrijk, hoewel een minderheid, toch een hoogst belangrijke minderheid van de overwegende bevolking vormen.

„De tegenwoordige positie der Katholieken in het Britsche Rijk kan opgemaakt worden uit de voornaame plaatsen, die ingenomen worden door Katholieken in het Vereenigd Koninkrijk zelf. Bij het uitbreken van den oorlog waren er 33 Katholieke pairs, die recht hadden op een zetel in het Hooger Huis; één Katholiek, een Iersch pair, zat in het Hooger Huis als vertegenwoordiger van de Iersche pairs, zes katholieken waren Iersche pairs maar hadden geen stemrecht in de verkiezing van vertegenwoordigers voor Ierland, en één Katholiek was een Schotsch pair, en hoewel zonder zetel, had hij het stemrecht in de verkiezing van een vertegenwoordiger voor Schotland; ook hadden drie Katholieke dames hunne eigen adellijke rechten. Eene uiteenzetting als deze is meer dan voldoende om eenig denkbeeld te verwerpen, als zouden de Britsche katholieken met een brandmerk van minderwaardigheid bestempeld zijn. Toch is het slechts een onvolkomen uiteenzetting der feiten, want de lijst der Katholieke pairs is lang en bevat namen van de grootste distinctie.

De schrijver merkt op, dat in de laatste jaren in Engeland zeer veel Katholieken vertegenwoordiger zijn in de graafschaps en Gemeenteraden, die zulk een belangrijke rol in het leven des volks spelen. Eenige jaren geleden was een katholiek Lord Mayor van Manchester. Nog belangrijker is het feit, dat, voor het jaar 1916—1917 een katholiek Lord Mayor van Londen is.

„Het kan moeilijk worden volgehouden, dat het Vereenigd Koninkrijk, in de twintigste eeuw, met zijn 34 Katholieke leden van het Hooger Huis, met zijn 86 leden van het Lager Huis, met zijn Katholieken Opperceremoniemeester, met zijn Katholieken Lord Mayor van Londen — en, ik waag het er aan toe te voegen, met zijne Katholieke Gemalin van den Koning van Spanje — ook maar een van de kenmerken vertoont, die men in een fanatiek Protestantsch land zou verwachten."

De criminaliteit der jeugd en de bioscopen.

Meermalen reeds hebben wij er in ons blad op gewezen, welk een heilloozen invloed vele bioscopen op de jeugd uitoefenen. Dat dit niet alleen bij ons te lande wordt opgemerkt, doch evengoed in andere landen, behoeft geen betoog. Het kan echter zijn nut hebben eens aan te halen, hoe een Fransch magistraat zich daarover uitlaat, en daarom laten wij hier de volgende uitlating van M. Boccaccio, raadsheer bij het Hof van Appèl te Grenoble, volgen: „Onder de voornaamste oorzaken van de toenemende criminaliteit der jeugd, moeten de slechte boeken, de schandelijke platen en vooral de slechte bioscopen geteld worden.

Dit is reeds herhaaldelijk geconstateerd geworden. Onlangs nog verscheen een knaap voor de rechtbank te Grenoble, die inbraak gepleegd en een aanzienlijke geldsom gestolen had. Op de vraag van den rechter, wat hem er toe had gebracht die misdaad te bedrijven, antwoordde hij: De bioscoopfilm, welke ik eenige dagen geleden heb gezien." In een naburig arrondissement hadden een aantal knapen van 12 à 13 jaar, met maskers voor het gezicht en met revolvers gewapend eveneens een diefstal gepleegd. Ook zij antwoordden den rechter, dat zij wilden nadoen, wat een film hun had vertoond.

Sedert het uitbreken van den oorlog is de criminaliteit der jeugd onder den invloed der bioscopen schrikbarend toegenomen.

Spoorwegaanleg achter het front.

Een bijzondere berichtgever van de „Daily Mail" geeft de volgende beschrijving van het werk der Britsche spoorwegbouw-afdeeling:

In Frankrijk ziet men eerst de ware drukte.

Ik ben juist teruggekeerd van een bezoek, dat een dag duurde, aan de spoorwegaanleggers in khaki. Zij leggen een Engelsche mijl breedspoorrails per dag. De metalen helm en het gasmasker moeten zij voortdurend bij de hand hebben, want hun werk brengt hen tot dichtbij de gevechtslinie. Veel van dit werk kan alleen 's nachts gedaan worden. Zoo zij het overdag deden, zou „Fritz" hen spoedig ontdekken en naar de andere wereld helpen.

Telkens komen, enkele uren nadat de Engelschen vooruitgekomen zijn, de spoorwegarbeiders opzetten. Zij zijn dan opgeblazen bruggen, vernielde spoorlijnen wezen herstellen en overal brengen lokomotieven de materialen aan.

De weg wordt geruimd, iedere granaattrechter volgestort, nieuwe bruggen worden gelegd en in ongelooflijk korten tijd is de nieuwe lijn gereed om aan het „Railway Operating Department" opgeleverd te worden.

De aanleg van ingewikkelde spoorwegstelsels achter de gevechtslinie is een betrekkelijke nieuwigheid. In het begin vertrouwde het leger geheel op de vrachtauto's. Eén trein kan echter zooveel aanvoeren als 200 van deze laatste. Er zijn slechts 4 in plaats van 400 man voor de bediening noodig; er wordt veel geld gespaard en bovendien behoeft de lijn niet voortdurend nagezien te worden, zooals bij wegen voor druk motorverkeer het geval is.

De Royal Engineers hebben een aantal spoorwegen aangelegd en hun werk goed verricht. Maar nu zijn er meer mannen bij dit korps noodig en daarom werd een beroep gedaan op het Westen. De pionierspoorwegbouwers uit Canada zijn overgekomen. Zij staan onder bevel van een brigade-generaal, een bekend aannemer uit Engelsch-Columbia. Zijn motto is: „Zie alles, hoor alles en houd je mond dicht." Maar zijn hand is overal en hij verstaat zijn werk uitmuntend.

Als hoofdkwartier dient een linnen tent. Het inwendige kreeg een bekend voorkomen door schrijfmachines, kaartstelsel en brievenregisters. De geheele inrichting kan men in een pakket bergen. Natuurlijk wordt het aanlegwerk in de vuurzône verricht. Terwijl we aan de lunch zaten, kwamen er reeds granaten over ons kamp vliegen. Later, toen wij bij het eindpunt der lijn waren gekomen, ging het er nog levendiger toe. Maar de spoorwegmannen zijn fortuinlijk. Sedert het begin van dit jaar heeft dit bataljon slechts een doode en zes gewonden door granaatvuur gehad.

DE OORLOG.

Sober, zeer sober zijn de berichten omtrent den oorlog. Nog altijd wordt de Slag van Vlaanderen voortgezet, maar het slechte weer is oorzaak, dat er nog weinig verricht kon worden. Het is echter al veel waard, dat de actie nog niet werd opgegeven, ofschoon het na den eersten aanval van Engelschen kant heel veel geleek, alsof het offensief aan den kant der Duitschers was.

De Russen schijnen wat tot kalmte te komen en weer aan 't vechten te gaan, maar de schok aan het vertrouwen der soldaten gegeven is te groot geweest om zich zoo spoedig volledig te kunnen herstellen. Meer dan een jaar lang heeft de eene partij moeten heulen met de Duitschers en kregen de echte, trouwe strijders telkens den indruk, dat er verraad in het spel was. Zij kunnen zich thans moeilijk voorstellen, dat het spelletje uit is en de ware oorlog begonnen. Voor die manier van strijden kunnen ze moeilijk iets voelen, vooral nu het zoo lang duurt en de toestand in het binnenland zoo geheel is veranderd; zij verlangen terug naar huis en haard.

Alleen met kracht zal iets te bereiken vallen, maar dan nog zeer weinig.

De Amerikaansche hulp is groot, wat het materiaal betreft, kanonnen en vliegtuigen, maar vóór dat er een flink getal Amerikaantjes strijden aan het Westerfront zal het wel weer zomer zijn.

Er moet iets heel bizonders gebeuren, wil de wereld-oorlog dit jaar beëindigd worden. Misschien, dat de Babilonische verwarring, welke reeds in Rusland heerscht, zich langzamerhand uitbreidt en zóó het doorvechten onmogelijk maakt. In Rusland is er al weer een nieuw Kabinet en in Duitschland hebben verschillende leden der Regeering hun ontslag aangeboden.

Ook in Duitschland broeit er wat. De Internationale conferentie der Verbonden Mogendheden wordt nog altijd voortgezet. Zij werd van Parijs naar Londen overgebracht.

Berichten uit de Kolonie.

Veertigjarig Priesterfeest.

Woensdag a. s. 15 Aug. zal de Zeer eerwaarde Heer Pastoor P. fr. J VAN BAARS, rector van het St. Elizabeths-Gasthuis alhier, zijn veertigjarig Priesterfeest vieren.

Pastoor VAN BAARS is een eerbiedwaardig Geestelijke, die zijn Priesterkroon draagt met eere. Hij behoort tot de Oude Garde, tot de eerste Paters Dominikanen, die hier pionierswerk kwamen verrichten en het Missieveld hebben ontgonnen voor de later komenden. De beste jaren zijns levens bracht ZEerw. door op Aruba, waar de ijverige Priester en vurige Apologeet het Geloof dieper wortel deed schieten.

De Orde erkende zijne hooge verdiensten door zijn afvaardiging naar het Provinciaal Kapittel als Deputatus der Curaçaosche Missie, door zijn benoeming als Vicaris Provincialis en tot President van het Seminarie *Scherpenheuvel*.

H. M. de Koningin benoemde ZEerw. tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Sinds 25 Juli 1903 is Pastoor VAN BAARS, rector van het St. Elizabeths-Gasthuis.

De armen vonden in hem een stillen weldoener.

Van harte wenschen wij den nog krachtigen Priester toe, dat hij over tien jaren zijn gouden feest moge vieren, maar zijn vrienden en vereerders, niet het minst de Eerw. Zusters van het Hospitaal, wilden zijn Veertigjarig Jubilé toch niet onopgemerkt laten voorbij gaan.

De bijna volle veertig jaren van Priesterlijken arbeid in de Missie van Curaçao geven ZEerw. recht op aller waardeering.

Ad multos annos!

Het Gouden feest op Welgelegen.

Dinsdagmorgen kwart voor achten kwamen een zestal allerliefste bruidjes met goudgele kransen getooid en gouden takken in haar hand den Bisschop per auto afhalen voor de Pontificale Mis. Nadat Z.D.H. devotelijk naar zijn auto was geleid, namen ze weer vroolijk lachend plaats in eigen auto en reden vooruit, overal de aandacht gaande makend. Het was een kleine maar feestelijke stoet. Op Habay aangekomen werd Monseigneur plechtig naar de Kapel geleid, waar de voltallige Geestelijkheid den Apostolisch Vicaris afwachtte.

De Hoogeerw. Pater Vicaris Provincialis, Pater G. WOLSKY, fungeerde als Presbyter assistens, de Zeereerw. Pastoors GYLSWIJK en EUWENS als troondiakens, P.P. v. SADELHOFF en DAHLHAUS als Diaken en Subdiaken. De Secretaris van Monseigneur, P. WAHLEN, was Ceremoniarius.

Het Dameskoor der pensionairen voerde een mooie *Ecce Sacerdos* uit, en daarna een echte Feestmis, keurig en correct gezongen, vol feestelijke opgewektheid. De Eerw. Frater CANDIDUS bespeelde het orgel.

De mooie kapel van het Pensionaat was prachtig versierd. Kwistig waren de goudgele bloemen en gouden takken gerangschikt tusschen het levend groen, terwijl vaandels en schilden den feestelijken aanblik nog verhoogden.

Het presbyterium baadde in een zee van licht.

Ofschoon niemand was uitgenoodigd door de Eerw Zusters, toonden de Oudleerlingen toch belangstelling genoeg.

Zij vulden met haar familie en kennissen de zijbeuken der kapel geheel.

Na het Evangelie nam Mgr. VUYLSTEKE het woord om den Eerw. Zusters oprecht dank te zeggen voor het vele goede gedurende die vijftig jaren in en door het Pensionaat verricht.

Z. D. H. kon den goeden God niet genoeg dankbaar zijn zulke uitstekende religieuzen geschonken te hebben aan de arme Curaçaosche Missie. In tegenstelling met wat elders brutaalweg was verklaard, wilde Monseigneur hier openlijk getuigen, dat het voor Curaçao een groote zegen is geweest, dat de Eerw. Zusters van Roozendaal zich belast hebben met het volksonderwijs in de Buitendistricten van Curaçao en op de eilanden Aruba en Bonaire. Miskenning en ondank is 's werelds loon, maar schitterend zal de kroon zijn hierboven.

Na de H. Mis werd door de geheele Geestelijkheid het *Te Deum* aangeheven en de plechtigheid besloten met den Zegen van het Allerheiligste.

Het kerkelijk feest was hiermede afgeloopen. Nu begon het feest in huis.

Aan het feestontbijt namen, behalve de Geestelijkheid, 86 personen deel. De feestvierende Zusters dienden, en genoten door de vreugde van anderen.

Toen ging het naar de feestzaal, smaakvol versierd, waar de Pensionaires met ongeduld wachtten.

Een feestmarsch, een toespraak, een fluitende ezel, mooie orkeststukjes, het volgde alles elkander op als een snelvlietende stroom vol harmonie en poësie. Met genoegen zagen we, dat eenige oud-pensionaires zich voegden bij het orkest om dit met haar gewaardeerde krachten te versterken.

De Heer J. J. Palm had een feestmarsch gecomponeerd, welke door de Jongejuffrouw en den Jongeheer PIJPERS op Piano en viool werd uitgevoerd. De drie Dames HENRIQUEZ legden palm en krans om het portret van Mère CAMILLE, stichteres van het Pensionaat en spraken daarna elk afzonderlijk een heilwensch uit. Ten slotte verscheen een eerbiedwaardige Matrone met haar Zuster op het podium, om woorden van dank te spreken voor de goede opvoeding aan zes harer dochters verleend. Dat was roerend schoon. De oude Dame bood daarna een prachtig edelgesteente aan de Zeereerw. Mère.

Na dit heerlijk intermezzo kwamen Pensionaires weer in actie en voerden een feestmarsch uit. De Jongedames waren 10 in getal en droegen elk een donkerrood schild, waarop een gouden letter flonkerde. De tien letters vormden te samen het woord WELGELEGEN. Toen verschillende passen waren uitgevoerd, zagen we de schilden ineens omgekeerd, waarop thans de cijfers prijkten 1867—50—1917. De twee Jongedames met de schilden 50 knielden tusschen de twee viertallen in en werden met gouden kransen gekroond. De Bewaarengel van het Pensionaat verscheen met twee andere engelen, waarvan de een de Vlag van het Pensionaat en de ander het Schild droeg. Beiden vertoonden het embleem van het H. Hart. De met goud gekroonde Jongedames namen met vreugde vlag en schild van de Engelen over. Geheel het Pensionaat stond toen recht en zong met geestdrift een prachtig vlaggelied.

Verleden week was het gouden Jubilé begonnen met de Intronisatie van het H. Hart.

Ten hoogste voldaan over het mooi verloop der feestelijkheden werd nu de noodige rust genomen om zich voor te bereiden voor het meer plechtige avondfeest.

Om vijf uur was het receptie.

Daar verscheen allereerst de Weledelgestr. Heer Luitenant DE VRIES, Adjudant van den Gouverneur, om namens ZHEG. de gelukwenschen over te brengen.

En verder was er zulk een groote menigte belangstellenden van oudleerlingen en voorname ingezetenen onzer stad, dat de opnoeming hunner namen veel te lang zou worden. Aan geschenken heeft het niet ontbroken. Herhaaldelijk werd ook door andersdenkenden getuigd, dat Cura-

çao zooveel aan het Pensionaat verplicht was, niet op moreel gebied alleen, op dat der beschaving en van den godsdienst, maar ook op comerciëel.

Om half zes namen de feestelijkheden weder een aanvang met muziek. Daarna verkreeg de Heer A PIJPERS het woord om namens de Oud-leerlingen een heilwensch uit te spreken en een oprecht woord van dank. De schitterende redenaar oogst te welverdiend applaus.

Bij de Orkest[illegible], zeer goed uitgevoerd, [illegible] ook een Mazurka ORO, door den Muziekonderwijzer van het [illegible], de Heer P. Q. DE LIMA [illegible] deze gelegenheid getoonzet, welke zeer in den smaak viel.

Een allegorische voorstelling van de Bron des Levens werd door de oudpensionaires HENRIQUEZ gegeven.

Deze prachtgroep muntte uit door rangschikking en kleureneffect.

Rechts zat een kloosterzuster uit een boek de twee kinderen aan haar zijden leerend. Tegenover haar hield de Liefde zich slapend, maar onder het roode hart in de [illegible] der rustende vrouwe-[illegible] stroomde een breede stroom [illegible] een hoogte, waar [illegible] kleinen dartelden. [illegible] volle Leven in konings[illegible] stond midden voor den stroom.

Hoe luide het Publiek ook klapte en hoe lang het applaus ook aanhield, van een herhaling kwam niets, het feestprogram was al lang genoeg.

De Dames HENRIQUEZ hadden een schitterend succes met haar groep van levende beelden.

Maar niet minder hadden dit de Pensionaires met de opvoering van het Drama *Joseph in Egypte.*

Deze diep ontroerende geschiedenis, voor kinderen zoo begrijpelijk en aangrijpend, werd in zeven tafreelen ten tooneele gevoerd.

Costumeering en ensceneering [illegible] schakeering.

De hoofdrollen waren in goede handen en de bijrollen leefden mee met de hoofdpersonen.

De [illegible] van Josef met zijn ouden Vader Jakob, bestond uit een levende beeldengroep, een prachtige apotheose, uitmuntend door sierlijkheid in rangschikking en kleuren.

De feesten van Habay's gouden Jubeltij zullen nog lang voortleven in blijde herinnering.

Door de goede zorgen der Politie konden de meer dan vijftig auto's plus de noodige rijtuigen, veilig af en aan rijden.

De Hendrika.

[illegible] ligt voor den Waterkant der Overzijde een rank zeiljacht de *Hendrika* ten anker. Maandagmiddag ging de Havenmeester met zijn kinderen er een tochtje mee maken buiten de haven, in de volle zee. Dinsdagmiddag doorkruiste onze wakkere Loods H. VAN DER HOEVEN de ha[illegible] aller bewondering [illegible] vres. Wat loopt dat kleine jacht fijn, wat kan daar scherp mee gezeild worden! 't Is een lust voor sportliefhebbers, die de edele zeilkunst verstaan. Als er een oorlogsboot binnen is, zal dat pleizierjacht veel aftrek vinden. Goede zeilers zien dadelijk, dat het iets bizonders is, een fijn jacht.

[illegible] de bedoeling van den eigenaar is, het ook aan liefhebbers van een zeiltochtje te verhuren. Een vertrouwde kapitein en een matroos worden meegegeven. Het bootje is absoluut veilig, als men zich slechts houdt aan de waar[illegible] schuin scheert over de golven, en niet bang wordt, al komt er ook een zeetje over.

Voor Dames is het alleen te gebruiken bij heel kalm weer, ook niet voor kinderen, zouden wij het durven aanbevelen, maar voor jongemannen, die eens een heerlijk tochtje willen maken en echt genieten van een zeilvaart, is het een ideaal.

Ook om veilig voor den wind een snelle reis te maken naar Daybaai of Westpunt is het een prachtig verkeermiddel zonder het minste gevaar.

Per jacht heen en per auto terug; vlugger kan het niet, en evenmin goedkooper.

Alle informaties kunnen worden ingewonnen op het Havenkantoor. De prijs is f 1,50 per uur. Er is plaats voor 4 à 5 man. Dat komt dan op 30 cts. per persoon. Dat is zeer goedkoop, en geeft een heerlijk en gezond genot.

Een veilige vaart blijve de *Hendrika* steeds toegewenscht.

En aan den ondernemer veel succes.

Hoog Bezoek.

Donderdagmorgen bracht Z. D. H. Mgr. VUYLSTEKE een bezoek aan de school van Boca San Michiel en Vrijdagmorgen de HEG. Heer Gouverneur aan de school van Sta Maria.

Quarantaine.

Wegens het voorkomen van gele koorts op Coro moesten een paar schoeners in de Caracasbaai worden uitgezwaveld. Een paar ladingen koeien werden per lichter naar de stad gesleept; ook de passagiers kwamen naar hier, de bemanning bleef in de Quarantainebaai.

De „Curaçaosche".

[illegible]

Verleden week is er weer nieuw technisch personeel aangekomen o. a. ook de Raffinadeur, de Heer G. ORSUREJAN.

Zoo langzamerhand schijnt met de [illegible] begonnen te zullen worden. [illegible] hopen.

Zegelverordening.

De Gouverneur heeft bij den Kolonialen Raad een wijziging voorgesteld van de Zegelverordening. Een ieder zal het met den Gouverneur lastig vinden op die kleine quitanties telkens een plakzegel van [illegible] worden afgeschaft.

[illegible] zegels zullen eerst worden geëischt voor quitanties boven de honderd gulden.

En dan voor quitanties van 100–500 Gld. 10 cts. voor boven de 500 Gld. 25 cts.

Zoo zal de Kas er ook niet onder lijden.

Draadlooze.

De Officier, die hier achter bleef, gaat door met zijn onderzoekingen en [illegible]. Menschen van S. Willbrordo vertellen, dat op Dania een station voor de Draadlooze wordt opgericht. De Chef der Draadlooze, de Heer MOLENKAMP, gaat er meermalen heen.

Officiëele berichten.

Aan den kommies 2e. klasse der belastingen alhier J. W. Fabre is om gewichtige redenen veertien dagen verlof verleend.

Aan den Griffier enz. op St. Eustatius B. I. Mussenden is tot herstel van gezondheid een jaar verlof naar de Vereenigde Staten van Noord Amerika verleend; de heer W. F. M. Lampe is tijdelijk benoemd tot Griffier enz. aldaar en Mej. Amy Johnson, schrijfster, tevens benoemd tot klerk ter posterij.

Wegens het voorkomen van gevallen van gele koorts te Coro zijn de volgende quarantaine-maatregelen tegen die plaats vastgesteld:

1e. uitrooking van schepen, komende van die plaats, en 2e. observatie gedurende 5 dagen van vandaar komende niet imuun te achten personen (Europeanen en Amerikanen.)

Raymundo Reyke, Miguel Cras, Manuel Pinedo, Johan Pandt, en Felix Schoop zijn tijdelijk belast met het opsporen van misdaden en wanbedrijven in het 1ste district van het eiland Curaçao.

De klerk op Aruba J. N. van der Veen Zeppenfeldt is bevorderd tot adjunct-commies en overgeplaatst ten postkantore op Curaçao.

De officier van Justitie bij den Raad van Justitie enz. op St. Eustatius O. E. H. A. W. G. Brouwer is tijdelijk uit zijne functiën ontslagen en tijdelijk belast met de functiën van Ontvanger enz. op Aruba.

De schrijver op Bonaire G. E. Hellmund is tijdelijk uit zijne functiën ontheven en tijdelijk belast met die van Officier van Justitie enz. op St. Eustatius.

Aan den Gezaghebber van Bonaire J. A. P. Thielen is tot verder herstel van gezondheid twee weken verlofsverlenging verleend.

Aan den kommies 2e. klasse der belastingen alhier J. St. J Ossenkopp is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

Roberto Basé T., José Domingo Bottard, Lola de Bustamente. Maria de la Concepcion Paes, Francisco Ellis, Mario Escuyriro, Roberto M. Henriquéz, Guillermo Jones, H. Manuel, Jan Martes. Klarita Miguel. Henriette Pieterss 2, Elleza Steward. E. van der Ven 2. Luis Vidal y Requesens.

Aangeteekende stukken: [illegible] cas Rebut, Eduard Vargas, E van der Ven.

Drukwerken: Chas E Allen, Reyendam, E van der Ven, Marg Neuwan Cordra

Scheepsberichten.

(OFFICIEEL).

Gedurende de maand Juli zijn

Binnengekomen. VAN		Uitgezeild. NAAR	
Aruba	25	Aruba	26
Aves eilanden	1	Barbados	2
Barbados	1	Bonaire	54
Bonaire	56	La Guayra	2
Bov. eilanden	2	La Vela de Coro	13
Ciudad Bolivar	1	Maracaibo	18
La Guayra	1	Mayagues	1
La Vela de Coro	18	Pampatar	1
Maracaibo	14	Pto Cabello	8
[illegible]	1	Pto Colombia	3
Pto. Cabello	4	Rio Hacha	2
Pto Colombia	2	Sto Domingo	2
Pto Rico	5		
Rio Hacha	8		
Sto Domingo	1		
totaal	185	totaal	122

De maand Juli is zeer gunstig geweest voor onze scheepvaart.

Zitting van den Kolonialen Raad

Op Maandag, den 13den Augustus 1917, des avonds om acht uur.

De behandelen onderwerpen [illegible]

1o. Ingekomen stukken.

2o. Ontwerp-verordening tot aanvulling der ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1918, zooals die ontwerp-verordening door den Kolonialen Raad is goedgekeurd.

3o. Ontwerp-verordening tot aanvulling van de verordening van den 26sten Mei 1917 (P. B. 1917 No. 9,) waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1918.

Willemstad, den 11den Aug. 1917.

De fung. Griffier van den Raad,

BOOMGAART.

Burgerlijke stand.

Opgaaf van het aantal geboorten, sterfgevallen en huwelijken, welke hebben plaats gehad gedurende de maand Juni 1917.

	Geboorten. M. gesl.	Vr. gesl.	in echt	b. echt	Overleden M. gesl.	Vr. gesl.	Aangegeven. Levenl. in echt	b. echt	H.
Aruba	11	13	17	7	5	1	2	0	5
Bonaire	5	10	10	5	4	1	0	0	5
St. Martin N.G.	1	5	2	4	1	2	1	0	0
St. Eustatius	4	7	3	8	2	2	0	0	0
Saba	4	1	3	2	0	0	0	0	0
Totaal:	25	36	35	26	12	6	3	0	10

Hoedenindustrie.

Vrijdag a.s. 17 Augustus zal op den Hoofdcursus van Pietermaai des morgens om half tien een aanvang worden gemaakt met het examineeren van personen, die een diploma als vlechtster wenschen te behalen. Bij deze gelegenheid zal het werk der deelneemsters aan het examen publiek worden ten toon gesteld.

Belangstellenden mogen het examen bijwonen.

Nederland.

Troonrede.

Mijne Heeren,

De ontbonden Kamers der Staten-Generaal hebben bijna eenstemmig de wenschelijkheid uitgesproken, dat de voorschriften der Grondwet ten aanzien van het kiesrecht en het onderwijs zullen worden herzien. Het heeft mij bijzonder verheugd, dat daarbij blijk is gegeven van zeld[illegible] waardeering en vertrouwen. Het is thans de taak van de Staten-Generaal, die heden bijeenkomen, te beslissen of het aangevangen werk zal worden voltooid.

Andere poletieke wetsontwerpen zullen niet bij U worden ingediend. Gij zult uwe volle aandacht kunnen wijden aan de vragen, die de oorlogstoestand en de voorbereiding voor een krachtige ontwikkeling van ons land na den vrede ons voorleggen. Indien de door millioenen vurig verbeide vrede ook dit jaar uitblijft, zullen bij voortduring velerlei offers aan het Nederlandsche volk moeten worden gevraagd. Gedachtig aan hetgeen in deze tijden aan andere volken is opgelegd, vertrouw ik, dat zij bereidwillig zullen worden gebracht.

Ofschoon de financiëele toestand, dank zij de heffing van nieuwe belastingen, niet zorgwekkend is te noemen, blijft toch aanzienlijke versterking der geldmiddelen onvermijdelijk.

Aan onze land- en zeemacht, die reeds zóó langen tijd gereed staan onze onafhankelijkheid te verdedigen, breng ik mijn warmen dank.

De banden tusschen moederland en koloniën zijn in deze moeilijke tijden hecht gebleken. De treffende uitingen van het gevoel van saamhoorigheid, levende in de bevolking van Nederlandsch-Indië, zijn ons een waarborg, dat onze inspanning om land en volk tot welvaart en ontwikkeling te brengen, vrucht zal dragen. Aan de verdediging van het grondgebied dier kolonie zal mijn bijzondere zorg zijn gewijd.

Onze betrekkingen tot alle buitenlandsche mogendheden blijven gunstig.

Is er ook veel, dat tot dankbaarheid stemt, wij vergeten niet, dat, zoolang de oorlog woedt, gevaren ons land bedreigen en ons volk nog kan geroepen worden zijne uiterste krachten te geven voor zijne vrijheid en zijne onafhankelijkheid. Dat God het daarvoor behoede, is mijn innige bede.

Ik verklaar de buitengewone zitting der Staten-Generaal te zijn geopend.

Buitenland.

De Crisis in Spanje.

De *Temps* is thans in staat een eenigszins-aaneengeschakeld overzicht te geven van de jongste gebeurtenissen in Spanje. Toen graaf Romanones en zijn minister van buitenlandsche zaken begin April heengingen, trad ook de minister van oorlog, generaal Luque, af. Zijn opvolger, generaal Aquilera poogde in het leger zekere hervormingen in te voeren. Hij trad o. a. op tegen de „verdedigingscomité's", die in verschillende garnizoen, en vooral onder de infanterie-officieren, gevormd waren. Het schijnt, dat deze comité's reeds 14 maanden lang bestaan. Het voornaamste, dat van Barcelona, heeft alle wenschen neergelegd in het bekende ultimatum. Het comité beweert, dat het Spaansche leger totaal gedesorganiseerd is, geminacht en veronachtzaamd in zijn

[illegible] van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Juli 1917 aandeden met vermelding van hunne inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN. Aantal	Inhoud in M^3. Bruto	Netto	STOOMSCHEPEN. Aantal	Inhoud in M^3. Bruto	Netto
Maand Juli	185	15.833	14,545	26	117,168	72,937
Vorige maanden.	695	87,584	80.067	158	866.300	539.957
Totaal	880	103,417	94,612	184	983,468	612,804

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

voornaamste behoeften. Daar de talrijke hervormingsplannen niet verwezenlijkt waren, heeft men zelf de zaak ter hand genomen. Generaal Luque had sinds Nov. '14 aandacht gewijd aan deze eischen; hij trachtte naar het schijnt, door overreding de discipline te herstellen. De militaire comité's hadden hem beloofd uiteen te gaan en de zaak lekte niet uit. Generaal Aquilera dacht er echter anders over. Toen hij de namen vernomen had van de officieren die het „centrale comité van verdediging van de infanterie" te Barcelona vormden, kreeg de kapitein-generaal Alfan bevel hen te arresteeren en een instructie tegen hen te openen.

Het betrof de kolonel Marquez, verder een overste, een bataljonscommandant, drie kapiteins en twee luitenants. Elders hadden andere arrestaties plaats; zoo werden te Badajoz een majoor en drie kapiteins gearresteerd en bovendien kolonel Neila, die indertijd een hooge onderscheiding gekregen heeft voor zijn gedrag op Cuba. De kapiteingeneraal van Catalonië voerde weliswaar de bevelen tot inhechtenisneming uit, maar verheelde niet, dat hij dezen maatregel verkeerd achtte. Hij werd daarop vervangen door generaal Marina.

Toen deze een tien dagen geleden te Barcelona aankwam om zijn commando over te nemen, vond hij aan het station slechts de eerewacht, maar een menigte officieren defileerden te zelfder tijd voorbij de militaire gevangenis om hun gevangengenomen kameraden te begroeten. Spoedig meldde zich een deputatie met een kolonel aan het hoofd bij den nieuwen kapiteingeneraal om hem het ultimatum te overhandigen, waarvan de volledige tekst als volgt luidt:

„Het geheele wapen der infanterie heeft besloten om eerbiedig voor het laatst zijn wensch uit te spreken de discipline te handhaven, maar tevens de onmiddellijke rehabilitatie van hen, die gevangen zijn genomen; het herstel in hun ambt van hen, die daaruit ontslagen zijn; de waarborg, dat geen represaille zal plaats vinden en dat de infanterie voortaan, voor zooveel mogelijk, het voorwerp zal zijn van de grootste belangstelling en zorg; tenslotte de officieuse erkenning van zijn Bond en Comité van verdediging. Daartegenover geven wij ons eerewoord, dat nimmer die organisatie een bron zal worden van indisciplinair gedrag, dat zij niet zal ophouden het gezag te eerbiedigen, ingesteld door den wil van het volk en dat zij uitsluitend er naar streeft de verbeteringen te verkrijgen die voor de infanterie, voor het leger en voor het vaderland werden geëischt door het reglement van de organisatie.

Het leger, in alle kazernes en garnizoensplaatsen, verzoekt en verwacht inwilliging binnen 12 uur. Want zijn rust eischt dit en het is noodig te voorkomen, dat de voortduring van dezen toestand van deze week, waarin onze gehoorzaamheid en bedaardheid volkomen zijn geweest, geen oorzaak van schandaal voor het land wordt."

Na ontvangst van dit stuk overlegden generaal Marina met zijn raadgevers en bracht den minister van oorlog rapport uit over hun meening en indrukken. Den volgenden avond kwam uit Madrid bevel de officieren in vrijheid te stellen. Er hadden geen wanordelijkheden plaats, dank zij het optreden van den conservatieven afgevaardigde Foronda. Sindsdien is een week verloopen, maar er is geen ontspanning gekomen. Naast de militaire moeilijkheden zijn nu de arbeidsvraagstukken gerezen. De wenschen van Aragon en Biscaye sluiten zich aan bij die van Catalonië, een complex vormend door de „Imparcial" de „Spaansche A. B. C. genoemd.

Hbl.

De toestand in Rusland

blijft verward, men weet niet wat te denken van al de tegenstrijdige berichten. Volgens bericht uit Petrograd verklaarde de minister van buitenlandsche zaken, Zeretelli, op de algemeene vergadering van den Raad van Arbeiders en Soldaten: Wij stellen alles in het werk, opdat ons programma voor de verbonden regeeringen aannemelijk zij, teneinde een breuk met de geallieerden te vermijden.

Wij zijn van meening, dat het slechtste resultaat van onzen strijd voor den wereldvrede, een afzonderlijke vrede met Rusland zijn zou, die de resultaten der Russische revolutie zou te niet doen en voor de zaak der intern. democratie verderfelijk zijn zou. Een afzonderlijke vrede is inderdaad onmogelijk. Zulk een vrede zou Rusland medesleepen in een nieuwe oorlog aan de zijde der Duitsche coalitie. Dit zou dus beteekenen uit den eenen bond treden om zich bij een anderen aan te sluiten."

De crisis onder de mijnwerkers schijnt te worden bijgelegd. De gezamenlijke arbeid van mijnwerkers en eigenaars van mijnen geeft tenminste aanleiding te onderstellen, dat beide partijen bereid zijn tot wederkeerige concessie, voor het heil des lands. De uitwerking der voorwaarden voor een overeenkomst werd toevertrouwd aan een bijzondere commissie, samengesteld uit 3 vertegenwoordigers der mijnwerkers, 4 vertegenwoordigers der eigenaars van mijnen en een vertegenwoordiger van het uitvoerend comité van het Boerencongres, van den Raad van Arbeidersafgevaardigden en de militaire organisatie.

Ook in Trans-Kaukasië is de rust weergekeerd. In een vergadering van het uitvoerend comité van den plaatselijken Raad van Arbeiders en Soldaten te Tiflis brachten de commissarissen der districten Telaf, Signag, Doesjnet, Tionet, Girisk, Achaltsysj en Borsjalinsk verslag uit over den staat van zaken in deze districten. Plunderingen, gewelddaden en andere misdrijven hielden bijna volkomen op. De boeren zijn zeer voldaan over het nieuwe regiem en verwachten verdere regelingen en organisaties op nieuwe grondslagen.

Mag men evenwel andere berichten gelooven, dan is de toestand in Rusland allesbehalve aan het opklaren. Volgens een telegram uit Haparanda aan het „Zweedsche Aftonbladet" hebben de inwoners van Irkoetsk, met het oog op de voortdurend in omvang toenemende plunderingen, en het stijgende aantal aanslagen op burgers door de onrustige elementen in de stad, een burgerwacht georganiseerd. Te Sorak hebben gedeserteerde soldaten weten te bewerken, dat officieren van gezondheid, die hen weder aan het front wilden terugzenden, uit hun ambt ontzet werden, terwijl zij verder de miliciens, die opdracht hadden hen terug te geleiden, afranselden.

Ook de groote woudbranden, die sinds de laatste weken voorkomen, vormen thans een algemeen gevaar voor het land. Uit vele Siberische steden komen berichten, dat zij geheel in rook gehuld zijn, door naburige boschbranden. In de omgeving van Krasnojarsk, gouvernement Jenisseisk verbrandden dagelijks 200,000 are woud, De soldaten en boeren houden er zich onverschillig onder. In Atkarsk, gouvernement Saratow, brak tengevolge van omliggende boschbranden, een geweldige brand uit, die de halve stad in asch legde en een voorraadschuur met millioenen kilo's graan. In Simbirsk verbrandden ongeveer 80 millioen kilo's hooi. Bij Minck brak brand uit op het landgoed van graaf Patockl. De boeren weigerden te blusschen. In Kisjenew besloten de bewoners de doodstraf in te voeren voor: dieven, roovers en alle schadelijke elementen. De hoofdman van een dievenbende werd gepakt en de hals afgesneden. Het lijk werd aan een paard gebonden en zoo door de straten gesleept.

Dat alles geeft aan het volgende Fransche oordeel over de waarde van Rusland als bondgenoot bijzonder actueele waarde: De „Nouvelliste de Bordeaux" schrijft: „Rusland bevindt zich oogenblikkelijk in eene zeer ernstige positie. Eene automatische verzwakking dreigt zich van zijn gezamenlijke hulpbronnen meester te maken, en de Amerikanen kunnen zelfs niet met den besten wil van de wereld de hevigheid van den slag verminderen, die de Russische revolutie aan de Entente heeft toegebracht.

Ik spreek ronduit, en moet daarbij tot de erkenning komen, dat de Centrale Mogendheden onmogelijk overwonnen kunnen worden, indien Rusland niet zeer binnenkort weder op krachten komt. Zonder Rusland zijn al onze militaire ondernemingen reeds bij voorbaat tot eene mislukking veroordeeld, al onze politieke combinaties vallen ineen, want zonder Rusland is van het herstel van een voor ons gunstigen toestand op den Balkan niets te hopen."

Engeland heeft den Russischen hekzenketel aangestookt, nu plukt het de wrange vruchten.

Griekenland en de mogendheden.

De Zwitsersch Grieksche vereeniging in Genève en hare zustervereenigingen in Zürich, Lausanne, Neuchatel en Bern hebben het volgende protest openbaar gemaakt:

„De drie Entente-machten Frankrijk, Engeland en Rusland hebben zich rechten aangematigd, welke op geen enkel verdrag steunen en die met de beginselen der Hellenische grondwet in tegenspraak zijn. Gelijk zij zelf toegeven, hebben zij het Grieksche volk thans volkomen ontwapend en nadat zij het onbewaamd hebben gemaakt tot elke tegenweer, met elke verplichting braken en hun eigen overeenkomsten schonden, zijn zij overgegaan tot eene gewapende bezetting van het land. Zij hebben het recht der zelfheerschappij en de vrijheid van een volkomen onafhankelijk land afgeschaft, terwijl zij het in een gewoon protectoraat hebben veranderd. Zij hebben een tot ons vaderland behoorend stuk losgescheurd om het zwijgen van Italië er mede te koopen. Met brutaal geweld hebben zij den geliefden vorst Koning Konstantijn gedwongen zijn land tegen den uitgesproken wil van zijn volk te verlaten. Wij kunnen onze verontwaardiging niet bedwingen over deze daad, die de vrijheid, door het bloed onzer vaderen verkregen, zoekt te vernietigen, zoo ook over de bedoelingen waarmede men het Grieksche volk met geweld in dezen moorddadigen oorlog voert. Wij spreken een ernstig protest uit voor de beschaafde wereld, wanneer zulk eene nog bestaat en wij bezweren haar met ons de stem te verheffen, opdat men het Grieksche volk zijn vrijheid en zijn onloochenbaar recht om over zijn lot te beslissen, teruggeve."

De Elzas-Lotharingsche Landdag.

In de eerste Kamer van den Landdag zei de president, dr. Höffel, in een redevoering o.a.: Wij wilden dezen oorlog niet. Ons Elsas-Lotharingsche volk heeft geen dringender wensch dan te blijven zooals het was, geen andere overtuiging dan deze, dat het welzijn van ons land te vinden is in het verder vasthouden aan het bestaande. Wij hebben ook den oorlog van 1870 niet gewild. Wij werden echter toenmaals door een volkenrechtelijke daad, welke een definitief recht in het leven riep, blijvend met het Duitsche rijk verbonden. Wij hebben gedurende 43 jaren onder dit bestuur de zegeningen van den vrede genoten.

De nationaliteit heeft haar grondslag in de afstamming en in de taal der officiëele mededeelingen. Volgens de volkstelling, het resultaat van eigen opgaven der bevolking, wonen in Elzas-Lotharingen 87 percent Duitschsprekende en 12 percent Franschsprekende inwoners.

Het lot bracht ons in 1871 weer bij Duitschland. Wij zijn in economisch, ethnologisch en taalkundig opzicht nauw met dit land verbonden en zijn er vast van overtuigd, dat voor Elzas-Lotharingen een vreedzame toekomst slechts te verhopen is in den samenhang met het Duitsche rijk, waaraan wij trouw blijven. (Levendige bijval.)

Wolff seint nog uit Straatsburg, dat de presidenten van de beide Kamers aan het einde hunner redevoeringen een „Hoch" uitbrachten op Elzas Lotharingen, het Duitsche rijk, en den landsheer van Elzas-Lotharingen, den Duitschen keizer.

Dankbetuiging.

Aan allen, die hunne deelneming betuigd hebben, bij gelegenheid van het gouden jubilé van ons pensionaat „Welgelegen," betuigen de ondergeteekenden haar hartelijken dank.

Mère Mrie Theodorique en Sœurs

Con motivo de las atentas felicitaciones recibidas en el hermoso día de la fiesta de oro de nuestro plantél, e igualmente por los obsequios con que tan benevolamente nos ofrendaron, manifestámos nuestra gratitud, a tódos los que tales fineszas nos prodigaron, haciéndo, a la nuestra vez, votos por su dicha las suscritas

Mère Marie Theodorique y Hermanas.

HAVEN-NIEUWS

VAN 4 AUG. — 18 AUG.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Philadelphia	G WGoodman	8 Aug	La Guayra	8 Aug	New York
Merida	A Johanson	8 „	Maracaibo	9 „	Maracaibo
Zulia	S S Morris	11 „	New York	11 „	Maracaibo
Oranje Nassau	D Nieman	10 „	New York	10 „	Tucacas
Oranje Nassau	D Nieman	14 „	Tucacas	14 „	New York
Zulia	S S Morris	16 „	Maracaibo	16 „	New York
Merida	A Johanson	12 „	Maracaibo	13 „	La Guayra
Merida	A Johanson	15 „	La Guayra	16 „	Maracaibo
Caracas	H Hichborn	15 „	New York	16 „	La Guayra
Don Alberto	Arvelo	31 Juli	Maracaibo	2 Aug.	Maracaibo
Buenos Aires	J Péres	16 Aug	Colón	16 „	Barcelona

Schoeners	Aankomst	van	Schoeners	Vertrek	naar
2e Marina	4 Aug	Rio Hacha	*Estelle H*	4 Aug	Isla Barlov
Alberta A	5 „	Maracaibo	*Rosa Maria*	6 „	Aruba
Carmelita V	5 „	Maracaibo	*Carlota*	4 „	Bonaire
Maracaibo V	6 „	Maracaibo	*Hirondelle*	6 „	Maracaibo
Clara C	7 „	Rio Hacha	*Alberta*	8 „	Pto Cabello
Vesta H	9 „	Bonaire	*Meteor*	7 „	Bonaire
Ariminta H	9 „	Barbados	*2a Maria*	11 „	Río Hacha